

OBSAH

Předmluva /13

1. SOCIÁLNÍ ZÁKONODÁRSTVÍ A PROMĚNY MAJETKOVÝCH PRÁV

1.1 Ochrana nájemníků a bytová péče v ČSR – aspekty sociálního státu
(normativní obraz) 1918–1948 (Ladislav Soukup) /16

1.1.1 Nájemné z bytů a bytových místností /17

1.1.2 Bytová péče – zabírání bytů a omezení stěhování obyvatel /30

1.1.3 Bytové předpisy z doby nesvobody /40

1.1.4 Bytová péče po druhé světové válce /41

Přílohy k podkapitole 1.1 /50

Literatura k podkapitole 1.1 /54

1.2 Zásahy do majetkových práv v českých zemích (národní správa, konfiskace, znárodnění a restituce) v období 1945–1948 a jejich reflexe v mezinárodních jednáních o tzv. „náhradových dohodách“ a v privatizačním a „restitučním zákonodárství“ po roce 1989 (Jan Kuklík) /54

1.2.1 Příprava restituce, konfiskace a znárodnění za druhé světové války a v roce 1945 /56

1.2.2 Další zásahy do majetkoprávních vztahů v letech 1946–1948 /79

1.2.3 Mezinárodněprávní souvislosti: reparace a náhradová jednání v letech 1946–1948 /83

1.2.4 Zásahy do vlastnických a majetkoprávních vztahů po Únoru 1948 /93

1.2.5 Náhradová jednání 1948–1982 /101

1.2.6 Restituce po roce 1989 (několik poznámek k základní právní úpravě) /113

Literatura k podkapitole 1.2 /120

2. ÚSTAVNĚPRÁVNÍ IMPULZY V PRÁVNÍM VÝVOJI VE 20. STOLETÍ

2.1 Počátky ústavněprávní ochrany v Evropě (Andrzej Dziadzio,
přeložila Katarzyna Krzyžanková) /121

2.1.1 Ochrana ústavnosti v pojetí frankfurtského parlamentu /123

2.1.2 Role ústavněprávní kontroly v Německu /124

2.1.3 Rakouský Říšský soud – první ústavní soud v Evropě /126

Literatura k podkapitole 2.1 /130

2.2 Československé zákonodárství od 17. 11. 1989 do 31. 12. 1992 a jeho zásahy směřující do minulosti (Vladimír Kindl)	/131
Literatura k podkapitole 2.2	/144
2.3 „Legalita“ autoritativních režimů ve 20. století (Petra Skřejpková)	/145
Přílohy k podkapitole 2.3	/153
Literatura k podkapitole 2.3	/157
2.4 Možnosti a limity uplatnění referenda ve 20. století – zkušenosti první ČSR (Karolina Adamová)	/157
2.4.1 Teorie a možnosti uplatnění referenda v druhé polovině 20. století	/157
2.4.2 Referendum jako jeden z nástrojů přímé demokracie	/161
2.4.3 Diskuse o právním zakotvení referenda v ústavním systému první Československé republiky	/168
2.4.4 Kritické hodnocení uzákonění referenda v Ústavě ČSR z roku 1920	/174
Literatura k podkapitole 2.4	/176
2.5 K problematice současné interpretace americké ústavy (Radim Seltenreich)	/177
Literatura k podkapitole 2.5	/188
3. K PROMĚNÁM ČESKOSLOVENSKÉ ÚSTAVNOSTI V 60. LETECH 20. STOLETÍ	
3.1 České ideje federalismu 60. let 20. století – inspirace pro současnost (Karolina Adamová)	/189
3.1.1 Demokratické a nedemokratické pojetí federalismu	/189
3.1.2 Několik poznámek k problematice státoprávního uspořádání Československé republiky	/191
3.1.3 Teoretické diskuse o ideji federalismu v Československu šedesátých let 20. století	/193
3.1.4 Směřování k zániku federace	/200
3.1.5 Federalismus a Evropa	/201
Literatura k podkapitole 3.1	/203
3.2 Ústavní vývoj Československa 60. let a národnostní otázka (René Petráš)	/204
3.2.1 Ústava z roku 1960 a složitá doba jejího vzniku	/205
3.2.2 Národní a národnostní otázka na přelomu padesátých a šedesátých let	/207
3.2.3 Národnostní politika a její právní úprava na počátku šedesátých let	/211
3.2.4 Problémy národnostních menšin v šedesátých letech	/214
3.2.5 Rok 1968 a národnostní otázka	/219
3.2.6 Ústavní zákon č. 144/1968 Sb., o postavení národností	/226
3.2.7 Závěry	/227
Literatura k podkapitole 3.2	/229
4. STÁT A CÍRKEV V PRÁVNÍCH DĚJINÁCH	
4.1 Zákon o církvích a náboženských společnostech a rozvoj českého konfesního práva na počátku 21. století (Jiří Rajmund Tretera)	/230
4.1.1 Základní pojmy konfesního práva	/230
4.1.2 Etapy konfesněprávního zákonodárství v českých zemích od osvícenství	/235

4.1.3 Česká konfesněprávní legislativa v letech 1989–2002	/237
4.1.4 Zákonodárné změny od roku 2002	/243
Literatura k podkapitole 4.1	/249
4.2 Kmenové instituce církví a náboženských společností v USA a jejich právní postavení (Záboj Horák)	/249
4.2.1 Historie právního postavení kmenových institucí církví	/249
4.2.2 Kmenové instituce církví a jejich současné právní postavení	/254
Zkratky k podkapitole 4.2	/282
Literatura k podkapitole 4.2	/283

5. ŘÍMSKOPRÁVNÍ KULTURA A JEJÍ SOUČASNÉ PŮSOBENÍ

5.1 Nové cesty a metody právní romanistiky (Michal Skřejpek)	/285
Literatura k podkapitole 5.1	/300
5.2 Derelikce. Soustavné návraty římskoprávních prvků na příkladu jednoho institutu (David Falada)	/300
Literatura k podkapitole 5.2	/311
5.3 Bona fides při vydržení věci (Petr Bělovský)	/312
5.3.1 Vymezení pojmu bona fides	/313
5.3.2 Initium possessionis a zásada mala fides superveniens	/315
5.3.3 Bona fides v komparativním pohledu	/316
5.3.4 Bona fides a error	/318
5.3.5 Bona fides jako kritérium pro klasifikaci držby v československém právu	/321
5.3.6 Řádné vydržení contra bonae fidei	/324
Literatura k podkapitole 5.3	/326

PŘÍLOHY

Zahajovací projev rektora Univerzity Karlovy (Václav Hampl)	/327
Projev předsedy Senátu Parlamentu České republiky (Přemysl Sobotka)	/330
Projev předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (Miloslav Vlček)	/332
Zpráva z mezinárodní konference „Nové jevy v právu na počátku 21. století“ (výňatek) (Veronika Bílková, Petr Dobiáš, Martina Kubištová, Jiří Šouša, Jan Wintr)	/335